

תפ"ח 34802/06/19 - מדינת ישראל נגד אכרם בולבול

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 34802-06-19 מדינת ישראל נ' בולבול(עציר)

לפני כבוד הרכב השופטים:

יחיאל ליפשיץ [אב"ד]

גלית ציגלר,

שמואל מנדלבוים

המאשימה

מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי) - עו"ד
לילך תמיר

נגד

הנאשם

אכרם בולבול

באמצעות באי כוחו - עו"ד מיכאל כרמל ועו"ד דן אסלנוב

גזר דין

השופט יחיאל ליפשיץ:

מבוא

1. הנאשם, יליד 1978 ותושב באקה אל גרביה, הורשע על פי הודייתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות רצח, לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); תקיפה חבלנית, לפי סעיף 380 לחוק; ועבירות בנשק, לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק.

כתב האישום המקורי שהוגש בחודש 6/19 ייחס לנאשם, בין היתר, את עבירת הרצח בנוסחה טרם תיקון 137 לחוק בנוגע לרפורמה בעבירות המתה (להלן: התיקון). ביום 6.8.20 ולאחר שמיעת חלק מעדי התביעה, הגיעו הצדדים להסדר טיעון שכלל את תיקון כתב האישום. הוסכם בין הצדדים, כי אלמלא התיקון הנאשם היה מורשע בעבירה של רצח בכוונה תחילה, בנוסח הסעיף טרם התיקון. עם זאת, מאחר ועל פי הסכמות הצדדים וניסוחו של כתב האישום המתוקן לא מתקיימות "נסיבות מחמירות", חל דין מקל כך שכתב האישום המתוקן ייחס לנאשם את עבירת הרצח ה"בסיסית" לאחר התיקון, כאשר היסוד הנפשי שהתקיים בו הוא כוונה.

הסדר הטיעון לא כלל הסכמות לעניין העונש, אולם המאשימה הצהירה כי בכוונתה לעתור למאסר עולם וכן להשתתף פיצוי מקסימלי לנפגעי העבירה; בעוד הנאשם טען באופן "חופשי".

כתב האישום המתוקן

2. הנאשם ואחיו כמאל בולבול (להלן: כמאל) התגוררו בבאקה אל גרביה בסמיכות לאחמד חג'ג' ז"ל (להלן: המנוח) ומשפחתו, ובין הצדדים סכסוך מתמשך. ביום 19.5.19 בסביבות השעה 21:30 המנוח שב מהמסגד לביתו ובסמוך לבית פגש את כמאל. על רקע הסכסוך האמור התפתח בין כמאל למנוח עימות מילולי, כאשר הנאשם היה עד לו. במהלך העימות סיכמו כמאל והמנוח להיפגש בכביש 6 על מנת "לסגור עניינים".

בשלב זה, הנאשם נכנס לביתו והצטייד באקדח אותו החזיק שלא כדין. לאחר מכן, יצא הנאשם מביתו ונכנס לרכבו של כמאל כשהוא נושא עמו את האקדח שהיה טעון בכדורים והשניים נסעו להיפגש עם המנוח. המנוח

נכנס אף הוא לרכבו ואליו הצטרפו אחיו מוחמד חאג' (להלן: מוחמד) ובניו - א', קטין יליד 2005 (להלן: קטין א'); וב', קטין יליד 2002 (להלן: קטין ב').

נוסעי שני הרכבים לעיל תרו - קבוצה אחר קבוצה - מספר דקות, עד אשר נפגשו סמוך לשעה 22:15 באחד מרחובות בבאקה אל גרביה סמוך לעסק "בית השקשוקה". בשלב זה החנה המנוח את רכבו בסמוך למקום וירד מרכבו יחד עם שני בניו ועם אחיו. גם כמאל החנה את רכבו בסמוך למקום, ירד מהרכב והתקרב למנוח ומשפחתו בעוד הנאשם נותר עם האקדח ברכב. בין כמאל לבין המנוח, אחיו ושני בניו החל עימות שנמשך דקות ספורות.

בשלב זה, הנאשם יצא מהרכב כשהוא אוחז באקדח, התקרב לעבר החבורה, ובהיותו מרחק מטרים בודדים מהם כיוון את האקדח לעברו של המנוח וירה לעברו 5 יריות לפחות, בכוונה להמיתו. היריות שירה הנאשם פגעו במנוח והוא התמוטט במקום.

לאחר הירי הבחין מוחמד - אחי המנוח, כי הנאשם אינו יכול לירות עוד וזינק עליו כדי לחלץ ממנו את האקדח. בין השניים התפתח עימות במהלכו היכה הנאשם את מוחמד בראשו עם האקדח, גרם לו חבלה של ממש ונמלט מהמקום. הקטין א' דלק בעקבות הנאשם אך הנאשם הסתובב לעברו, הניף את האקדח וכיוונו לעבר הקטין א' בכוונה להפחידו ואז המשיך במנוסתו מהמקום.

כתוצאה מהירי, נגרמו למנוח פצע כניסת קליע בגו שמאל בקו בית שחי אחורי. הקליע חדר ועבר את הריאות, הוותין והחוליה הגבית החמישית ויצא דרך הזרוע הימנית; קליע נוסף חדר בשליש התחתון של הזרוע השמאלית, ללא חור יציאה. מותו של המנוח נגרם כתוצאה מהלם תת נפחי וקיפוח נשימתי בעקבות מעבר הקליע דרך הוותין והריאות.

תמצית תסקיר נפגעי העבירה

3. שירות המבחן ערך תסקיר אודות משפחת המנוח. מטעמי צנעת הפרט לא נביא אלא את תמצית הדברים. המנוח היה נשוי, כבן 37 במותו והותיר אלמנה וארבעה ילדים קטינים בגילאים 17, 14, 10 ושנה. אלמנת המנוח מסרה כי הכירה את המנוח בגיל צעיר ומאז לא נפרדו. משום קשריה הרופפים עם משפחתה, מות המנוח הותיר חלל עצום עבורה ועבור ילדיה והיא חשה בדידות קשה מאז מותו. שירות המבחן הרחיב אודות קשיי האלמנה - הרגשיים, הרפואיים והכלכליים, כתוצאה ממות המנוח והנסיבות בהן מצא את מותו. מדובר בקשיים משמעותיים. עוד עמד שירות המבחן על השפעות הדבר על ילדי בני הזוג, בהקשרים הנפשיים, החברתיים והלימודיים, תוך שהדגש כי הקטינים א' וב' נכחו באירוע, ראו את אביהם ברגעיו האחרונים ויאלצו להתמודד עם הטראומה עוד שנים רבות. לסיכום, צוין כי מות המנוח נחוה בקרב אלמנת המנוח וילדיו כאירוע טראומתי וכואב המלווה בתחושת הלם עמוק, והדבר משפיע וישפיע על כלל רבדי חייהם.

ראיות הצדדים לעונש

4. מטעם המאשימה הוגש גיליון הרישום הפלילי של הנאשם - לחובתו 4 הרשעות - בשנת 1999 הורשע בעבירת אלימות (משנת 1996) ונדון למאסר על תנאי; בשנת 2001 נגזר דינו ל 6 חודשי מאסר בעבודות שירות בשל הרשעתו בעבירת סמים (עבירה משנת 1999); בשנת 2005 הוא נדון למאסר על תנאי בשל עבירת אלימות; ובשנת 2010 הוא נדון למאסר על תנאי בשל הסעת תושב זר השוהה שלא כדין.

5. מטעם הנאשם הוגשה אסופת מסמכים (נ/1) המעידים, בין היתר, על מצבה הכלכלי והרפואי של משפחתו. כך, הוגש מסמך מטעם מחלקת הרווחה של המועצה המקומית זמר אליה עברה משפחת הנאשם לאחר האירוע; דו"ח מצב חשבון בעיריית באקה אל גרביה; מסמכים מהמוסד לביטוח לאומי; וסיכומי מידע רפואי אודות אחד מילדי הנאשם. עוד כללה אסופת המסמכים שלושה מכתבי הערכה אודות אופיו של

הנאשם והליכותיו. המכתבים נכתבו על ידי קבלנים ובעלי מקצוע שעבדו עם הנאשם בתחום השיפוצים בשנים האחרונות. צוין, בתמצית, כי הנאשם ניחן ביחסי אנוש טובים, מוכר כאדם חברותי, נאמן וחרוץ שהצטיין בעבודתו והיה אהוב על סביבתו ועל חבריו לעבודה. עוד נפנה לכך כי בעת שהנאשם מסר את דבריו במסגרת "זכות המילה האחרונה", הוא הגיש תעודת הערכה שניתנה לו במסגרת מעצרו על תפקודו כ"עציר תומך" (נ/3).

בנוסף, הפנה ב"כ הנאשם לכך שבית משפחת הנאשם הוצת יום לאחר האירוע. הצתת הבית, כמו גם החשש מאליומות נוספת, אילצו את בני המשפחה לעבור להתגורר ביישוב אחר. בהקשר האחרון הוגש הסכם שכירות וכן הוגשו מספר תמונות שתיעדו את נזקי ההצתה (נ/2).

בנוסף, העידו העדים הבאים -

אנשי מקצוע מתחום הבניה שעבדו עם הנאשם - אם כשכיר ואם כעצמאי. הנאשם תואר כבעל מקצוע טוב שניתן לסמוך עליו. כך, מר רונן גיסר - מסר כי הוא מכיר את הנאשם מזה מספר שנים כאדם רציני ומקצועי, שתמיד היה נכון לסייע בעת הצורך; מר ביאדסה זאהר - מסר כי הנאשם עבד אצלו בעבודות צבע ותואר אדם רציני וטוב שסייע לו רבות. העד מסר כי מעולם לא נחשף להתנהגות אלימה מצד הנאשם; מר נח שלמה ביתן - מסר כי הנאשם עבד אצלו וידוע כעובד ואדם טוב וכן כאיש משפחה מסור. עוד מסר העד כי לאחר האירוע הורע מצב בני משפחת הנאשם, בפן הרגשי והכלכלי.

בני משפחת הנאשם שהעידו תיארו את הנאשם כאיש משפחה מסור, שהקדיש את חייו למשפחתו וילדיו. בני המשפחה - והדברים נכונים בעיקר לבני משפחתו הגרעינית של הנאשם - תיארו קשיים ניכרים מאז האירוע. כלל העדים עתרו להקל ככל הניתן בעונש שיושג על הנאשם -

מר בולבול מחמוד - דודו של הנאשם, מסר כי הוא מצטער על האירוע והדגיש כי המנוח היה שכנו של הנאשם. העד הביע צער על כך שלא ידע על עומק הסכסוך, שאז היה פועל לפתרו. הנאשם תואר כאיש משפחה בעל מוסר עבודה גבוה שדאג ככל יכולתו לפרנס את משפחתו. העד הדגיש כי האירוע הפתיע את בני המשפחה שכן מעשי הנאשם אינם תואמים את אישיותו ואת אורחותיו;

מר כמאל בולבול - אחיו של הנאשם שאף היה עמו באירוע כמתואר בכתב האישום, מסר כי הנאשם הוא איש משפחה שתמיד עזר לקרוביו בעת הצורך. עוד מסר כי לאחר האירוע הוא ומשפחתו עזבו את הכפר לאחר שביתם הוצת. לדבריו, ניסיון "סולחה" בין הצדדים לא צלח מאחר ולמשפחתו אין את המשאבים הכספיים לשלם למשפחת המנוח.

הגב' עדיאן בולבול - בתו של הנאשם, מסרה כי אביה הוא אדם סמכותי אך אנושי שעזר לכולם. העדה תיארה את קשיי בני המשפחה מאז מעצר הנאשם - מצבה הכלכלי של המשפחה רע ומר ולא פחות חשוב מכך, היעדר הנאשם משפיע על כלל מישורי חייהם. העדה ביקשה את רחמי בית המשפט והביעה תקווה כי אביה יחזור בעתיד הנראה לעין לחיק המשפחה.

הגב' חנאן בולבול - אשת הנאשם, מסרה על אהבתה לנאשם ותיארה את מידותיו הטובות וכן את הקשיים שהמשפחה עוברת.

תמצית טיעוני המאשימה לעונש

6. המאשימה מיקדה טיעוניה בעונש הראוי לנאשם לאור הרשעתו בעבירת הרצח ה"בסיסית". לאחר שעמדה על עיקרי התיקון לחוק, טענה כי מבחינה עקרונית "**העונש ההולם בעבירות של רצח בסיסי שבוצעו בכוונה תחילה, הוא מאסר עולם, ואילו רק במקרים המתאימים והמיוחדים, נכון יהיה לסטות מעונש זה**" (ההדגשה במקור).

נטען, כי חרף העובדה שבעבירת הרצח ה"בסיסית" מאסר עולם הוא עונש מרבי ולא עונש חובה, לנוכח חומרת המעשה והפגיעה בערכים החברתיים העומדים בבסיס עבירת הרצח, העונש המרבי הקבוע בצד העבירה צריך להיות הכלל ולא החריג. לשיטת המאשימה, חריגה מעונש מאסר עולם אפשרית רק בהתקיים נסיבות חריגות. נטען כי עמדה זו נתמכת, בין היתר, בדברי ההסבר להצעת החוק ובתכלית החקיקה. כך, בדברי ההסבר של התיקון ובהקשר לעבירת הרצח הבסיסית, צוין כי -

"מוצע לקבוע בצד עבירת הרצח הבסיסית שבסעיף 300(א) לחוק כתיקונו המוצע, עונש של מאסר עולם כעונש מרבי או מאסר שלא יעלה על שלושים שנה. עונש זה מבטא את החשיבות המיוחדת של ערך חיי אדם, החומרה המיוחדת הנלווית לקיפוח חיי אדם וההוקעה החברתית הראויה למעשה ולעושה. קביעת העונש של מאסר עולם כעונש מרבי מאפשרת גמישות והטלת עונשים קלים יותר במקרים המתאימים" (ההדגשה הוספה על ידי ב"כ המאשימה).

עוד בהקשר זה, הפנתה המאשימה לכך שעבירת הרצח ה"בסיסית" בנוסחה כיום כוללת מעשי המתה שבוצעו הן באדישות והן בכוונה. המחוקק אפשר לקבוע מתחמי ענישה מעל ל 20 שנות מאסר גם לגבי רצח ב"אדישות", בשונה מהדין הקודם לפיו ענישת המתה באדישות (הריגה) הוגבלה עד 20 שנות מאסר. מכאן - כך נטען - יש ללמוד בבחינת קל וחומר, כי העונש הראוי בגין רצח בכוונה, צריך להיות חמור יותר ולהיקבע, ככלל, על מאסר עולם.

7. המאשימה טענה כי לא מתקיימות נסיבות המצדיקות סטייה מהעונש המרבי, ובהקשר זה הפנתה לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה בענייננו -

לגבי הרקע, נטען כי האירוע הוא תולדה של סכסוך בין המשפחות בנוגע לבנייה בבית המנוח. האופן בו מסלימים סכסוכים מסוג זה עד כדי עימות אלים ושימוש בנשק חם, מחייב נקיטת עמדה עונשית מחמירה שתסייע למיגור רעה חולה זו. גם האופן הקונקרטי שבו הסלים הסכסוך - מעימות מילולי ועד ירי בכוונה להמית, פוגע באופן קשה בערך המוגן של קדושת החיים ומחייב כאמור ענישה של מאסר עולם.

אשר לתכנון שקדם לביצוע העבירה והמעשה עצמו, אמנם הנאשם לא תכנן את הרצח בעת יציאתו מהבית עם האקדח (שאז היה להרשיעו ברצח בנסיבות מחמירות), אך אין בעובדה שהכוונה להמית התגבשה באופן ספונטני כדי להמעיט מחומרת המעשים. זאת ועוד, בכל שלב משלבי האירוע היה בידי הנאשם למנוע את התרחשות הדברים ועמדו בפניו אפשרויות נוספות מלבד ביצוע הירי. חלף זאת, הנאשם בחר לרדת מהרכב, ללכת לכיוון המנוח וילדיו וירה לעבר המנוח 5 יריות שגרמו למותו בזמן ששני ילדיו הקטינים היו לידו. הוטעם כי הנאשם אמנם הגיע למקום ביצוע העבירה יחד עם אחיו, אולם בפעולת ההמתה עצמה הוא פעל לבדו והיה מבצעה היחיד. המאשימה הפנתה לנזקים שנגרמו כתוצאה מביצוע העבירה כאמור בתסקיר שנערך אודות משפחת המנוח. מדובר בנזקים חמורים ומשמעותיים בכלל מישורי החיים.

8. אשר למדיניות הענישה הנהוגה, המאשימה הפנתה לכך כי תיקון 137 לחוק נכנס לתוקף ביולי 2019 ולכן טרם הצטברה פסיקה העוסקת בענישה ברצח "בסיסי". בשים לב לאמור לעיל, הפנתה המאשימה (וגם הנאשם עשה כן) לשני גזרי דין שניתנו בעבירה זו - הראשון, תפ"ח (מחוזי ת"א) 26100-07-17 מדינת ישראל נ' ברוך (24.11.19) (להלן: עניין ברוך); והשני תפ"ח (מחוזי מרכז) 58246-02-18 מדינת ישראל נ' ברהנו (10.12.19) (להלן: עניין ברהנו)). התייחסות לשני גזרי הדין לעיל ולשניים נוספים שניתנו לאחר ישיבת הטיעונים לעונש, תובא בפרק הדיון והמסקנות.

על יסוד עמדת המאשימה שהובאה בפסקאות 6 ו 7 לעיל, היא לא עתרה לקביעת מתחם ענישה וטענה כי בענייננו, בהיעדר נסיבות משמעותיות המצדיקות זאת ובשים לב לנסיבות ביצוע העבירה ומידת הפגיעה בערכים המוגנים, העונש הראוי לנאשם הוא מאסר עולם בלתי קצוב.

לחילופין, נטען כי העונש שייקבע צריך להיות "נושק למאסר עולם" באופן שיהלום את ההבחנה בין מקרי רצח שבוצעו בכוונה לבין כאלה שבוצעו באדישות. לשיטת המאשימה, עמדה זו נכונה ביתר שאת בענייננו, בשים לב להסכמת הצדדים בהסדר הטיעון כי מעשי הנאשם קיימו את יסודות עבירת הרצח לפי הדין הקודם, כך שאלמלא הרפורמה - הנאשם היה נדון למאסר עולם.

לצד עונש המאסר, המאשימה עתרה גם לפיצוי המרבי למשפחת המנוח וכן למאסר על תנאי בגין עבירות אלימות ונשק.

תמצית טיעוני ההגנה לעונש ודבר הנאשם

9. בא כוח הנאשם ביקש לדחות את טענת המאשימה לעיל, היינו של כלל ולפיו הרשעה ברצח "בסיסי" תביא למאסר עולם וסטייה מעונש זה אפשרית רק בנסיבות חריגות.

נטען, כי קבלת עמדת המאשימה תרוקן מתוכן את תכליות תיקון 137 לחוק, שביקש בין היתר ליתן בידי בית המשפט שיקול דעת בענישה בעבירת הרצח הבסיסית. לא בכדי המחוקק קבע סעיף חוק נפרד המחייב הטלת מאסר עולם כעונש חובה, הוא סעיף 301א' לחוק, לגבי "רצח בנסיבות מחמירות". קבלת עמדת המאשימה תאיין אם כן את ההבחנה שהמחוקק ביקש ליצור בין שתי העבירות לעיל.

כמו כן נטען, כי עמדת המאשימה סותרת את תיקון 113 לחוק בנוגע להבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, ובפרט את סעיף 40ג(א) המחייב קביעת מתחם עונש הולם לגבי כל עבירה, בנסיבותיה. אכן, לכלל זה חריגים, כגון ענישת קטינים ועבירות בהן נקבע עונש חובה, אך ענייננו אינו נכלל בהם.

10. לגבי נסיבות ביצוע העבירה - בא כוח הנאשם הפנה לסיטואציה בה היה נתון הנאשם והאופן שהדבר משפיע על מידת אשמו. האירוע החל כאשר המנוח התעמת עם אחיו של הנאשם סמוך לבתי המגורים של השניים. משכך, הנאשם לא היה זה ש"יזם" את האירוע מראשיתו. בהמשך, שני הצדדים קבעו להיפגש כדי "לסגור עניינים" ולכן ברור ששני הצדדים לא הגיעו למקום המפגש ב"כוונות שלום". זאת ועוד, לאחר הגעת הצדדים למקום המפגש, כמאל - אחיו של הנאשם, הוא זה שיצא את הרכב והיה מעורב בסכסוך אלים עם המנוח ומשפחתו, ורק לאחר מספר דקות ועם הסלמת האירוע, יצא הנאשם מהרכב עם האקדח וירה לעבר המנוח. נתונים אלה אמנם אינם מקימים סייג מאחריות פלילית, אך יש בהם להביא למסקנה - ככל שהדברים נוגעים לקביעת מתחם העונש - כי מדובר בסיטואציה מלחיצה ואלימה - מצד שני הצדדים. במילים אחרות, הנאשם בתחילה בחר להישאר ברכב ומילא תפקיד פאסיבי בלבד ורק עם התפתחות האירוע והסלמתו נקט באלימות.

11. לגבי מדיניות הענישה הנוהגת, נטען כי השוואת המקרה שבפנינו לשני גזרי הדין אליהם הפנתה המאשימה מוליך למסקנה כי הנסיבות באותם מקרים היו חמורות יותר. כאמור לעיל, בפרק הדיון והמסקנות נתייחס לפסיקה אליה הפנו הצדדים. בנוסף, הפנה בא כוח הנאשם לפסיקה שניתנה עובר לתיקון 137 במקרים בהם נאשמים הורשעו בעבירת ההריגה ונטען כי חרף התיקון ניתן ללמוד מפסיקה זו לענייננו.

12. ביחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הפנה בא כוח הנאשם להודיית הנאשם בשלב מוקדם יחסית של ההליך - הודיה שמעבר לכך שחסכה בזמן שיפוטי יקר, מגלמת הבעת חרטה כנה על ביצוע המעשים. הודגש, כי הודיית הנאשם בעבירת הרצח הבסיסית איננה דבר של מה בכך, בשים לב לעונש המאסר הממושך לו הוא צפוי וכן משום מדובר בעבירה "חדשה", שטרם התגבשה לגביה מדיניות ענישה שניתן להעריכה, ולכן אי הודאות וה"סיכון" מצד הנאשם היו גבוהים.

ב"כ הנאשם הפנה לנתוני הנאשם - אדם נורמטיבי, עברו אינו מכביד וזו תהיה הפעם הראשונה בה ירצה מאסר מאחורי סורג ובריח. כן הפנה להשלכות האירוע והמעצר על משפחתו של הנאשם, כפי שעלה מעדויות עדי

האופי והראיות שהוגשו מטעמו.

לאור האמור, ב"כ הנאשם עתר שלא למצות את הדין עם הנאשם וטען כי יש לתת לשיקולים אחרונים אלה משקל ממשי בקביעת עונשו של הנאשם.

13. הנאשם, בדבריו במסגרת "זכות המילה האחרונה", הביע צער על מעשיו וביקש להקל בעונשו. עוד הפנה לכך כי הוא משמש כ"עציר תומך" בכלא גלבו.

דיון ומסקנות

14. העבירה העיקרית בה הורשע הנאשם היא רצח "בסיסי", שנחקקה במסגרת תיקון 137 לחוק העונשין בנוגע לרפורמה בעבירות המתה. התיקון נכנס לתוקף ביום 10.7.19 והביא לשינוי משמעותי בהגדרת עבירות המתה ובענישה לגביהן.

התיקון המרכזי והרלוונטי לענייננו, הוא ביחס לרצח בכוונה תחילה (טרם התיקון) לפי סעיף 300(א)(2). עבירה זו בוטלה ונקבעו תחתיה שתי חלופות עיקריות למעשי רצח שבוצעו בכוונה -

הראשונה - רצח בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 301א' לחוק. הסעיף מונה 11 נסיבות מחמירות, שבהתקיים אחת מהן ייקבע שהרצח הוא "בנסיבות מחמירות" והעונש שיוטל הוא מאסר עולם כעונש חובה; לצד אפשרות לסטות מעונש זה בנסיבות מיוחדות (סעיף 301א(ב) לחוק). בדברי ההסבר לחוק [הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 124) (עבירות המתה), התשע"ו-2015, ה"ח 972], צוין כי עבירה זו מהווה במידה רבה המחליפה המהותית של עבירת הרצח, בנוסחה טרם התיקון. הנסיבה המחמירה הראשונה שנקבעה בסעיף זה עניינה ברצח שבוצע "לאחר תכנון או לאחר הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית" (סעיף 301א(1) לחוק). חלופה זו נועדה להחליף את מבחני היסוד הנפשי לבחינת ה"כוונה תחילה" בעבירת הרצח ה"ישנה" שהייתה מושא לביקורת בספרות המשפטית ובפסיקה. כך, בדברי ההסבר לתיקון צוין כי יסודות ה"כוונה תחילה" שהיו קבועים בסעיף 301 לחוק (הכנה, החלטה להמית והיעדר קנטור) פורשו בפסיקה, הלכה למעשה, באופן שקירב מאוד את הכוונה תחילה, לכוונה (ור' בנדון דו"ח הצוות לבחינת יסודות עבירות המתה (2011), בעמ' 9; וכן תפ"ח מחוזי חיפה) 37706-12-17 מדינת ישראל נ' טאהא (15.7.20), פסקאות 410-402).

החלופה השנייה לעבירת הרצח הקודמת שהתקבלה במסגרת התיקון - והרלוונטית לענייננו - היא עבירה של רצח "בסיסי", כקבוע סעיף 300(א) לחוק, לפיה: "הגורם בכוונה או באדישות למותו של אדם, דינו - מאסר עולם". במישור המהותי, השינוי המשמעותי שכלל סעיף זה הוא הכללת יסוד נפשי מסוג "אדישות" לעבירת הרצח, לצד היסוד הנפשי מסוג כוונה. במישור העונשי, השינוי המרכזי הוא בכך שהסעיף קובע עונש של מאסר עולם שלא כעונש חובה. סעיף 311א' לחוק, קובע כי לגבי מאסר עולם שאינו עונש חובה, רשאי בית המשפט להטיל מאסר עולם לתקופה בלתי קצובה או מאסר לתקופה שלא תעלה על שלושים שנים. שינויים אלה באו, בין היתר, בעקבות ההבנה כי ההסדר הקודם בהקשר לעבירות המתה היה לקוי במספר היבטים, שלגבי חלקם בתי המשפט עוררו את הצורך ברפורמה מקיפה (ור' בנדון, לדוגמה, האמור בדנ"פ 1042/04 ביטון נ' מדינת ישראל (27.11.06)).

בספרם של פרופ' מ' קרמניצר וד"ר ח' גנאים "הרפורמה בעבירות המתה - לאור עקרונות היסוד של המשפט ומחקר היסטורי והשוואתי (2020)", מנו המחברים 7 נקודות טעונות תיקון שעלו בפסיקה ובספרות המשפטית בהקשר לעבירות המתה בדין הקודם. הראשונה בהן היא מאסר עולם כעונש חובה מבלי שניתן לבית המשפט שיקול דעת. צוין בהקשר זה כך -

"זהו מצב דברים בעייתי. לא ניתן להגדיר נורמה שרק עונש אחד יתאים להתנהגויות שנופלות בתוכה. היסודות של הנורמה תופסים רק ממדים מוגבלים של המציאות, ואליהם יכולות להצטרף עוד אין ספור וריאציות של נתונים העשויות להשפיע על המשקל האנטי חברתי של ההתנהגות המוגדרת ועל אשמת

העושה (פרק רביעי, עמ' 207).

דברים דומים צוינו בדו"ח הצוות לבחינת יסודות עבירות ההמתה (2011) -

"הבעייתיות בעונש מאסר עולם כעונש חובה, שאין כל אפשרות לסטות ממנו, נעוצה בקושי להגדיר נורמה באופן שרק עונש אחד יתאים לטווח התנהגויות הבאות בגדרה. לכל הגדרה ימצאו נסיבות חריגות, לא טיפוסיות, שבשל התקיימותן הטלת עונש החובה אינה מוצדקת לאור עקרונות המשפט הפלילי, שביסודם התאמת העונש לאשמה שבמעשה" (עמ' 17 לדו"ח).

ובדברי ההסבר של התיקון צוין בהקשר זה כך -

"העונש של מאסר עולם חובה הקבוע בצד עבירת הרצח לפי סעיף 300 לחוק, שלא ניתן לסטות ממנו, הוא עונש שאינו מאפשר גמישות והכרעה בהתאם לנסיבות המקרה הפרטניות, ולעיתים אינו הולם את מידת האשמה שבמעשה".

עוד אפנה בהקשר זה לכך כי עקרון הענישה המרבית הוא עקרון יסודי בשיטת הענישה הישראלית, כקבוע בסעיף 35(א) לחוק, לפיו: **"בית המשפט שהרשיע אדם בשל עבירה, רשאי להטיל עליו כל עונש אשר אינו עולה על העונש שנקבע בדין לאותה עבירה"**. משמע, הכלל הוא כי העונשים הקבועים בחקיקה הפלילית הם עונשים מרביים, לצד החריגים לכלל זה - דוגמת רצח בנסיבות מחמירות, שגם לו קבועים חריגים. בנדון צוין פרופ' גבריאלי הלוי (תורת דיני העונשין (2010), כרך ג', בעמ' 778), כי: **"שיטת הענישה המרבית מאפשרת לערכאה השיפוטית להשתמש בשיקול דעתה באופן הנרחב ביותר לאור התחשבות בנסיבות העבירה ובנסיבות העברין לצורך הבחירה בענישה המתאימה ביותר למקרה הספציפי. במסגרת טווח שיקול הדעת המוקנה לערכאה השיפוטית בשיטת הענישה המרבית על הערכאה השיפוטית לשקלל את ההתחשבות בנתוני העבירה ואת ההתחשבות בנתוני העברין לצורך התאמתה של הענישה הנדרשת לאותו טווח ענישה"**.

15. על יסוד כלל הנימוקים לעיל, המקובלים עלי ואני מאמצם, אני יכול לקבל את טענת המאשימה לפיה הרשעת הנאשם בעבירת הרצח הבסיסית מחייבת השתת מאסר עולם "כעונש מוצא" וכי סטייה מעונש זה תיעשה רק במקרים חריגים. לא בכדי המחוקק בחר לאפשר לבית המשפט להפעיל שיקול דעת גם כאשר מדובר ברצח ככוונה. ויובהר, בנסיבות המתאימות ניתן גם ניתן יהיה לגזור מאסר עולם גם ברצח "בסיסי".

16. חזרה לעניינו -

17. המנוח, אב ל 4 קטינים הותיר משפחה כואבת והמומה. הנאשם הוא זה שאחראי לנטילת חייו של המנוח ולפגיעה בערך החשוב מכל של קדושת החיים. הפגיעה, והדברים ברורים מאליהם, קשה ביותר.

בע"פ 9422/11 דהן נ' מדינת ישראל (3.7.13), הובאו הדברים הבאים שנכונים גם לעניינו:

"דומה, כי כבר נאמר כל שניתן על הקלות הבלתי נתפסת בה נגדעים בארצנו חיי אדם, ולא נותר אלא לחזור על הדברים. חילופי דברים וסכסוכים של מה בכך מובילים במקרים רבים מדי ובמהירות גדולה מדי לשליפת כלי נשק, קר או חם, או לנקיטה במעשי אלימות קטלנים. יתרה מכך, לעיתים נדמה שחל פחות בלתי נסלח ובלתי נסבל בערכם של חיי אדם. בראש ובראשונה עלינו לשוות לנגד עינינו את המנוח שחייו קופדו בנסיבות שאין להשלים עימן, ולהגנה על ערך החיים וקדושתם שמור משקל משמעותי ביותר במלאכת הענישה".

18. הנאשם הורשע ב 3 עבירות, ומשום שכלל מעשיו בוצעו בהקשר לאותה תכנית עבריינית, מדובר באירוע אחד ולכן יש לקבוע מתחם אחד.

19. לגבי נסיבות ביצוע העבירה - על רקע סכסוך קודם (בכתב האישום לא צוין מה הרקע לו, אך לא היה חולק כי לפחות בחלקו הוא על רקע בניה מצד המנוח, שהיה שכנו של הנאשם ואחיו), התפתח זמן קצר

לפני האירוע הקטלני ויכוח מילולי בין אחיו של הנאשם (כמאל) לבין המנוח.

הנאשם היה עד לוויכוח זה. בעקבות אותו ויכוח קבעו המנוח וכמאל להיפגש סמוך לכביש 6 על מנת "לסגור עניינים". בשלב זה, הנאשם נכנס לביתו והצטייד באקדח אותו החזיק שלא כדין. הנאשם יצא מהבית, נכנס לרכבו של אחיו כמאל כשהוא נושא עמו את האקדח שהיה טעון בכדורים והשניים נסעו להיפגש עם המנוח.

20. כבר בשלב זה ניתן לעמוד על חומרת מעשי הנאשם -

הכוונה להחלטתו להצטרף לאחיו לצורך מפגש עם המנוח שמטרתו "לסגור עניינים", ובעיקר להחלטתו להביא עמו נשק (שהוחזק על ידו שלא כדין) למפגש שכזה. החלטה הרת גורל תתגלה כעבור מספר דקות כטראגית וקשה.

בטיעוניו לעונש הציג הנאשם את עצמו כאיש משפחה ועבודה, אך החזקת האקדח מעיבה על הצגת דברים זו. אפנה לפסיקה הענפה בהקשר זה - בית המשפט העליון קבע כי החומרה הטמונה בהחזקת נשק לא חוקי נובעת בין היתר מהסכנה הממשית, שהתממשה לצערנו במקרה דנן, פן המחזיק בו יתפתה לעשות בו שימוש (ר' ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' סלימאן (19.1.14); ע"פ 3300/06 אבו סנינה נ' מדינת ישראל (10.8.06)). לכן, הוחמרה בשנים האחרונות הענישה בעבירות נשק ונקבע כי יש להשית עונשים ממשיים ומרתיעים על מי שמחזיק ונושא נשק שלא כדין (ר' לדוגמה ע"פ 1509/20 נבארי נ' מדינת ישראל (2.7.20)).

המשך האירוע מוסיף נסיבות מחמירות מבחינתו של הנאשם - הנאשם שהיה ברכב עם כמאל בעת שחיפשו אחר המנוח במשך מספר דקות. משמעות הדבר היא, כי הנאשם לא בחר ב"נקודת יציאה" שהזדמנה לו כדי לשכנע את אחיו לעצור באיבו את הוצאתו לפועל של אותו מפגש שנועד "לסגור עניינים". כל אדם בר דעת הבין באותה סיטואציה כי גם אם אותו מפגש לא יסתיים באופן הקטלני כפי שארע בפועל, מדובר במפגש שטמונה בו סכנה ותוצאותיו שליליות.

לאחר ששני הרכבים עצרו, ירד כמאל מהרכב והנאשם נותר בו לבדו. כמאל התקרב לרכב המנוח, וכתב האישום המתוקן מתאר כי **"בין כמאל לבין המנוח, אחיו ובניו החל עימות שנמשך דקות ספורות"**. כתב האישום המתוקן המשיך ותיאר, כי **"בשלב זה, הנאשם יצא מהרכב כשהוא אוחז באקדח, התקרב לעבר החבורה, ובהיותו מרחק מטרים בודדים מהם כיוון את האקדח לעברו של המנוח וירה לעברו 5 יריות לפחות, בכוונה להמיתו"**.

צודקת המאשימה בהפנותה למספר נתונים המהווים נסיבות משמעותיות לחומרה (וכן הביאו להתגבשות עבירת הרצח בכוונה) - יציאת הנאשם מהרכב כשבידו האקדח; ההתקרבות למנוח ובני משפחתו עד כדי מטרים ספורים; הירי של לא פחות מ 5 כדורים לעבר המנוח; ולבסוף - הנתון המרכזי - כי הירי היה בכוונה להמית את המנוח. מדובר בנתונים כבדי משקל המשליכים מטבע הדברים גם לעונש שיושט על הנאשם.

21. מנגד, יש להפנות וליתן משקל למספר נתונים הפועלים באופן מסוים כנסיבות מקלות בהקשר לקביעת המתחם -

עולה כי הנאשם בחר במרבית שלבי האירוע "להישאר מאחור" - הוא לא היה חלק מהעימות המילולי בין כמאל לבין המנוח סמוך לביתם; הוא לא יזם את המפגש שנועד כדי "לסגור עניינים"; ולא הוא נהג ברכב וקבע את יעדו. זאת ועוד, גם לאחר שהגיע עם כאמל למקום המפגש, נותר הנאשם יושב ברכב בתחילה רק אחיו כמאל יצא את הרכב, לבדו, ונפגש עם הנאשם וגם בני משפחתו.

כתב האישום המתוקן מפרט כי גם לאחר שכמאל ירד את הרכב ונפגש עם המנוח ובני משפחתו, החל בין הניצים **"עימות אשר נמשך דקות ספורות"**. גם בפרק זמן זה, נותר הנאשם יושב ברכב.

משכך, גם אם יציאת הנאשם מהרכב כשהוא אוחז בנשק והירי לעבר המנוח מתוך כוונה להמיתו (כאשר אין חולק כי הכוונה התגבשה בעת היציאה ולא לפני כן) - עומדים באופן ברור לחובתו; בשים לב לנתונים שהובאו

לעיל, עולה כי הנאשם - ולו עד לשלב האחרון של האירוע - לא נהג כמי ש"שש אלי קרב".

22. להשלמת התמונה אפנה לכך כי כתב האישום המתוקן תיאר את ההתרחשויות לאחר הירי ובמהלכה זינק אחיו של המנוח על הנאשם וניסה לחלץ ממנו את האקדח. הנאשם היכה את האח בראשו וגרם לו לחבלה; ובהמשך - בעת שהנאשם החל להימלט רגלית מהזירה - דלק אחד מבניו של המנוח אחר הנאשם והאחרון הניף וכיוון לעברו את האקדח ואז המשיך במנוסתו.

23. כאמור לעיל, הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות הם השמירה על חיי אדם, שלמות הגוף וקדושת החיים. בנסיבות המקרה, ובין היתר בשים לב לכך שהנאשם עשה שימוש באקדח שלא כדין, ולתוצאה הטראגית שנגרמה כתוצאה מביצוע העבירה - מות המנוח, לצד הפגיעה הגופנית במוחמד, מידת הפגיעה בערכים החברתיים גבוהה ביותר.

24. אשר למדיניות הענישה הנהוגה - כפי שצוין לעיל בפרק טענות הצדדים, מאחר והעבירה העיקרית בה הורשע הנאשם "חדשה" ונכנסה לתוקפה במסגרת התיקון ביולי 2019, טרם התגבשה מדיניות ענישה של הערכאה הדיונית שניתן ללמוד ממנה באופן מקיף ממצה, וגם המקרים הספורים בהם נתנו גזרי דין מנומקים ושלא במסגרת הסדרים "סגורים" טרם הגיעו לפתחו של בית המשפט העליון. הצדדים הפנו לשני גזרי דין שניתנו בנדון בבתי המשפט המחוזיים (עניין ברהנו ועניין ברוך) וניסו למצוא בהם תימוכין לטענותיהם. לאחר ישיבת הטיעונים לעונש שהתקיימה ביום 7.12.20, ניתנו שני גזרי דין נוספים בעבירת הרצח הבסיסית - תפ"ח (מחוזי חיפה) 612-10-16 מדינת ישראל נ' עאמר (15.12.20) (להלן: עניין עאמר); ותפ"ח (מחוזי מרכז) 885-11-18 מדינת ישראל נ' מסרשה (6.1.21) (להלן: עניין מסרשה).

אתיחס בקצרה לגזרי הדין לעיל, תוך הפנייה לכך כי בעניין ברהנו תלוי ועומד ערעור ההגנה; בעניין ברוך הוגש ערעור הגנה אולם ההליך הופסק ביום 10.12.20 עם פטירת המערער; ושאר ההליכים אינם חלוטים ולא ברור אם הוגש או יוגש ערעור במי מהם.

בעניין ברהנו (תפ"ח (מחוזי מרכז) 58246-02-18 מדינת ישראל נ' ברהנו (10.12.19), הורשע הנאשם ברצח "בסיסי" (יסוד נפשי של כוונה) בהסדר טיעון שהושג - כך צוין בגזר הדין - "בשל קשיים ראייתיים מסוימים". במסגרת ההסדר הגבילה עצמה המאשימה בטיעון לעונש של 30 שנות מאסר ואילו ההגנה טענה באופן חופשי. הנאשם והמנוח - קשיש כבן 80, היו שכנים אך לא היתה ביניהם היכרות. תואר כי הנאשם נכנס לבית המנוח ומסיבה שאינה ידועה היכה אותו באגרופים בכוונה לגרום למותו. לאחר שגרם למות המנוח, הנאשם לקח את מפתחות הבית ובמשך מספר ימים הגיע לדירת המנוח כדי לגנוב רכוש. באחד מהימים לאחר הרצח הגיעה למקום בת המנוח, הנאשם פתח את הדלת, תקף אותה באמצעות פטיש ונמלט מהמקום. כמו כן, הנאשם ניסה להסוות את מעשיו בכך שניסה להצית את גופת המנוח. בית המשפט לא קבע מתחם ענישה לנוכח הסדר הטיעון והקשיים הראייתיים שבסודו וכן "לנוכח התקרה העונשית המוסכמת, שאינה משקפת לדעתנו את הרף העליון האפשרי של מתחם העונש בגין עבירת הרצח שבפנינו". בשים לב לכלל נתוני האירוע וכן נתוני הנאשם (הודה לאחר פרשת התביעה, בן 36 ונעדר עבר פלילי), נגזרו עליו 28 שנות מאסר. על חומרת העונש הוגש ערעור מטעם הנאשם (ע"פ 616/20), שנקבע לדין בחודש 6/21.

בעניין ברוך (תפ"ח (מחוזי ת"א) 26100-07-17 מדינת ישראל נ' ברוך (24.11.19)) הורשע הנאשם, לאחר שמיעת ראיות, ברצח "בסיסי" בכך שגרם בכוונה למות אשתו - הנאשם חסם את דרכי נשימתה של המנוחה באמצעות הצמדת כרית לפניה וחנק אותה למוות. בית המשפט קבע מתחם עונש בין 18 ל 24 שנות מאסר, בשים לב לנסיבות המקרה שתוארו על ידי בית המשפט כ"נסיבות מורכבות" - המנוחה סבלה מבעיות רפואיות, הנאשם טיפל בה ודאג לה והחליט להמיתה לאחר שקצה נפשו בטיפול בה. לאחר המעשה ניסה לשים קץ לחייו. בית המשפט גזר על הנאשם 20 שנות מאסר בפועל (נעדר עבר פלילי, ניהל כאמור את משפטו). ערעור על

חומרת העונש נמחק וההליך הופסק נוכח פטירת המערער טרם ההכרעה בערעור (ע"פ 90/20, החלטה מיום 10.12.20).

בעניין עאמר (תפ"ח (מחוזי חיפה) 612-10-16 מדינת ישראל נ' עאמר (15.12.20)), הורשע הנאשם, לאחר שמיעת ראיות, ברצח "בסיסי" כאשר היסוד הנפשי הוא כוונה, ולאחר שזוכה מעבירת הרצח בכוונה תחילה בנוסחה טרם הרפורמה. הנאשם, שכיהן כראש מועצת ג'וליס, ישב ברכבו סמוך למועצה כאשר המנוח החל לחבוט באמצעות אלת עץ ברכב. ברקע הדברים, סכסוך קודם בין השניים על רקע טענות של המנוח כלפי הנאשם. בתגובה, הנאשם שלף את אקדחו וירה לעבר המנוח 7 כדורים שגרמו למותו. בית המשפט דחה את עתירת המאשימה להשית על הנאשם עונש של מאסר עולם, קבע כי המתחם נע בין 18 ל 30 שנות מאסר ודן את הנאשם ל 20 שנות מאסר (ניהל את משפטו, נעדר עבר פלילי, תרם רבות למדינה בהקשר הביטחוני והחברתי). כמצוין לעיל, גזר דין זה עדיין אינו חלוט.

בעניין מסרשה (תפ"ח (מחוזי מרכז) 885-11-18 מדינת ישראל נ' מסרשה (6.1.21)) הורשע הנאשם ברצח "בסיסי" כאשר היסוד הנפשי "כוונה". הנאשם, ששירת כשוטר ירה למוות ברעייתו בהמשך לויכוח ביניהם שכלל גם אלימות מצדו כלפיה (היכה אותה בגבה באמצעות מחבת וכן בעט בה). המנוחה ישבה בפינת האוכל בדירה, הנאשם הלך לחדר השינה, הוציא את אקדחו, חזר לכוון המנוחה, דרך את האקדח, כוונה וירה לעבר ראשה. מיד לאחר מכן התקשר לרשויות. נקבע מתחם בין 26 שנות מאסר ועד לעונש של מאסר עולם והעונש נקבע על 29 שנות מאסר (ניהל את ההליך בטענה כי לא כוון את האקדח לעבר אשתו וביקש רק להפחידה; נעדר עבר, הביע חרטה מיד לאחר המעשה).

אעיר, כי בא כוח הנאשם הפנה לגזרי דין שנתנו טרם התיקון במקרים בהם הורשעו נאשמים בעבירת הריגה, וטען בהקשר זה כי מדובר במקרים בעלי דמיון לענייננו וכי פסיקה זו לא "נמחקה" חרף התיקון. ואולם, יש לזכור כי היסוד הנפשי שהתקיים באותם נאשמים היה אדישות בעוד בענייננו הוא כוונה. זאת ועוד, אלמלא התיקון היה הנאשם נדון למאסר עולם כעונש חובה, כמתחייב מהסכמת הצדדים ולפיה אלמלא התיקון התקיימו בנאשם כלל יסודות עבירת הרצח טרם התיקון.

25. לאחר שנתתי דעתי לחומרת העבירות ונסיבות ביצוען, לערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנוהגת (בכפוף להערוטי בהקשר זה), סבורני כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 22 ל 30 שנות מאסר בפועל, וכך אציע לחבריי.

26. לא מצאתי כי יש מקום לסטות ממתחם העונש הראוי - אם לקולה משום שיקולי שיקום ואם לחומרה משום שיקולי הגנה על הציבור.

27. לעניין העונש שיש להשית על הנאשם בתוך המתחם, יש ליתן כמובן משקל לנתוני הנאשם. מדובר, כפי שהובא לעיל, במי שהוא כבן 42 שנים, בעל משפחה שעבד לפרנסתו, ניהל על פני הדברים אורח חיים נורמטיבי וזכה להערכה מאלה שבאו עמו במגע במסגרת העבודה ובקרב בני משפחתו.

עם זאת, הפניתי להחזקת האקדח ברשותו שלא כדין, מה שמעיב על הצגתו כאדם נורמטיבי לחלוטין, וכן אפנה לעברו הפלילי תוך שנתתי דעתי לכך כי הוא אינו מכביד ואף "ישן".

עוד בהקשר לנסיבות האישיות, יש לזכור כי במעשיו הביא הנאשם לקטילת חיי אדם ומשום כך נסיבות אלה הן בעלות משקל נמוך באופן יחסי. כמו כן, בעבירה חמורה כמו זו בה הורשע הנאשם על העונש לתת ביטוי גם לשיקולי הרתעת הרבים. אפנה בהקשר זה לע"פ 6294/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 174 (20.2.14), שם צוין כי "כאשר מדובר בענישה בעבירות שעניינן קטילת חיי אדם מתוך כוונה פלילית, פוחת משקלן של הנסיבות האישיות של הנאשם ו"יש לייחס משקל כבד במיוחד" לשיקולים כגון הרתעת הרבים ושאת הנפש של החברה מקיפוח חיי אדם (ראו: עניין חדד, בעמ' 614)". ולשיקולי ההרתעה הכללית בתוך עמוד 10

המתחם ר' ע"פ 2085/16 אזולאי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (27.9.16); ע"פ 2814/18 מנור נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (27.2.19).

עוד יש ליתן משקל להודיית הנאשם בשלב מוקדם ולאחר שהתקיימו שתי ישיבות הוכחות. הנאשם הודה ולקח אחריות על מעשיו. הודיית הנאשם אף חסכה זמן שיפוטי ניכר וצודק בא כוחו, כי בנסיבות העניין ובשים לב למהות העבירה בה הודה ואי הבהירות לגבי רמת הענישה, ההודיה אינה דבר של מה בכך. ציינתי לעיל כי ככלל (למעט החריגים שצוינו לעיל) הנאשם אינו מאופיין בנורמות עברייניות ומעבר לעדי האופי שהעידו בנדון, אפנה לתפקידו בבית המעצר כ"עציר תומך" - נתון התומך במסקנה לעיל. עוד נתתי משקל לכך כי מאסרו הממושך של הנאשם יפגע פגיעה ממשית בבני משפחתו וכן כי ביתם הוצת והם נאלצו לעבור ולהתגורר ביישוב אחר על כל הכרוך בכך.

בשקלול הנתונים והשיקולים לעיל, אציע לחבריי להשית על הנאשם את רכיבי הענישה הבאים:

- 24 שנות מאסר לריצוי בפועל, החל מיום מעצרו - 22.5.19.
- מאסר לתקופה של 12 חודשים, על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו; והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות או עבירת נשק מסוג פשע.
- פיצוי לטובת אלמנת המנוח וילדיו בסכום כולל של 258,000 ₪. מסכום זה 100,000 ₪ יהיו לפקודת אלמנת המנוח; והיתרה (158,000 ₪) תחולק לארבעה חלקים שווים לפקודת ארבעת ילדיו הקטנים.

השופטת גלית ציגלר:

מסכימה.

השופט שמואל מנדלבום:

מסכים.

הוחלט פה אחד לדון את הנאשם לעונשים הבאים:

- 24 שנות מאסר לריצוי בפועל, החל מיום מעצרו - 22.5.19.
- מאסר לתקופה של 12 חודשים, על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו; והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות או עבירת נשק מסוג פשע.
- פיצוי לטובת אלמנת המנוח וילדיו בסכום כולל של 258,000 ₪. מסכום זה 100,000 ₪ יהיו לפקודת אלמנת המנוח; והיתרה (158,000 ₪) תחולק לארבעה חלקים שווים לפקודת ארבעת ילדיו הקטנים. הסכומים לעיל ישולמו עד ליום 1.5.21 רק באמצעות מזכירות בית המשפט או המרכז לגביית קנסות אגרות והוצאות. נאסר על הנאשם ליצור קשר, במישרין או בעקיפין, עם משפחת המנוח בהקשר זה. הסכומים לטובת ילדיו הקטנים של המנוח, כמצוין לעיל, יופקדו בתכניות חסכון שייפתחו על שם הקטנים ותוכניות אלה ייסגרו עד הגיעם לגיל 18. אפוטרופוס הקטנים יהיה רשאי לבקש מבית המשפט לענייני משפחה שחרור כספים אלה או חלקם. הכספים ישולמו לקטנים באמצעות המרכז לגביית קנסות, והמרכז יוודא טרם העברת הכספים מילוי התנאים לעיל.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט העליון.

ש. מנדלבום, שופט

ג. ציגלר, שופטת

י. ליפשיץ, שופט
[אב"ד]

ניתן היום, ח' שבט תשפ"א, 21 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.